

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Výroční zpráva Spolku přátel Hamzova parku a arboreta za rok 2018

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

1. Obecné informace o organizaci

Název: Spolek přátel Hamzova parku a arboreta

Sídlo: Košumberk 80, 538 54 Luže

IČ: 26627141

Právní forma: spolek, *zapsaný ve spolkovém rejstříku u KS v Hradci Králové,
oddíl L, vložka 4940*

Činností Spolku se chceme připojit a rozvíjet letitou tradici akcí pořádaných v Hamzově léčebně. Jedním z našich cílů je otevřít prostředí léčebny a jejího arboreta lužským občanům, a zvýšit tak jejich zájem o dění v HL. Účelem je zajistit další akce, které jsou v souladu s cíli a posláním Spolku určené nejen pacientům HL, ale také občanům města Luže. Organizujeme tak akce, které jsou určeny širokému spektru všech věkových skupin, včetně volnočasových aktivit pro hendikepované.

Vážení přátelé,

předkládáme Vám výroční zprávu Spolku přátel Hamzova parku a arboreta za rok 2018.

Spolek přátel Hamzova parku a arboreta již řadu let pomáhá Hamzově léčebně ve zkvalitňování léčebné péče, zejména napomáhat pacientům léčebny, dětem i dospělým, k hodnotnému využívání volného času a po jejich vyléčení k začleňování do společnosti. Stanovy Spolku obsahově vycházejí ze stanov dřívějšího občanského sdružení Hamzovy děti z Košumberka a jsou vyvěšené na stránkách www.hamzova-lecebna.cz.

Cílem spolku je

1. navázat na významné humanitní dílo zakladatele léčebny MUDr. Františka Hamzy. Cílem sdružení je pomáhat léčebně ve zkvalitňování léčebné péče, zejména napomáhat pacientům léčebny, dětem i dospělým při léčbě v HL, i po jejich vyléčení, k začleňování do společnosti,
2. trvalé zvyšování a využívání přírodních hodnot Hamzova parku a arboreta v Luži-Košumberku, a to především k terapii ovzduším, k aktivizačním programům v rámci léčebného procesu, jako volnočasovým aktivitám a k zájmové ergoterapii, pro výuku a poznání i výzkum,
3. ochrana rostlin i živočichů v místě jejich přirozeného výskytu

**Hamzův park
a arboretum**
LUŽE-KOŠUMBERK

Cílová skupina

Všechny věkové kategorie pacientů HL, občanů města Luže, základních a středních škol a návštěvníků Hamzova parku a arboreta.

Poslání Spolku přátel Hamzova parku a arboreta

Poslání spolku směřuje k naplnění cílů popsanych v čl. II. Spolkových stanov, které jsou společným zájmem jeho členů. Tyto cíle jsou naplňovány zejména prostřednictvím:

- vzdělávání a osvěty
- trvalým rozšiřováním možností efektivního využívání parku a arboreta,
- podáváním iniciativních návrhů vedení léčebny na realizaci projektů a akcí směřujících ke zvyšování efektivního využívání Hamzova parku a arboreta,
- praktické spolupráce s jinými subjekty na národní i mezinárodní úrovni,
- pořádáním seminářů, přednášek a konferencí pro pacienty i veřejnost, zaměřených k naplnění cílů popsanych v čl. II. stanov,
- organizováním kampaní, pořádání benefičních akcí a informování veřejnosti o aktivitách spolku, vydávání a distribuce publikací, brožur, letáků a dalších materiálů,
- poskytováním poradenské a konzultační činnosti v oblastech spadajících do obsahu činnosti spolku, účast na konzultačních a rozhodovacích procesech týkajících se otázek Hamzova parku a arboreta,
- zapojením členů spolku i nečlenů k plnění úkolů a cílů spolku, organizováním dobrovolných okrašlovacích akcí a svépomocných a podpůrných aktivit,
- získáváním finančních zdrojů na výše uvedené aktivity.
- účasti ve správních i jiných řízeních, ve kterých se jedná o parku a arboretu.

Oblasti činnosti

- Jednodenní akce pro pacienty HL i širokou veřejnost
- Přednášková a propagační činnost (ochrana přírody a krajiny)
- Výtvarné akce a soutěže
- Akce udržující lidové tradice
- Sportovní a pohybové akce

Organizace Spolku přátel Hamzova parku a arboreta

Členové výboru

MUDr. Václav Volejník, CSc., předseda Spolku

Ing. Dagmar Voralová, hospodář Spolku

JUDr. Miroslav Chudoba

Martina Filipiová

Jana Zavřelová, DiS.

Kontrolor

Mgr. Markéta Mračnová

V této zprávě Vám nabízíme malé ohlédnutí za rokem 2018.

Po celý rok 2018 jsme se věnovali nejen pacientům Hamzovy léčebny, ale také veřejnosti, zejména žákům základních škol, pro které jsme zorganizovali hned několik akcí. Bezpochyby je tato pomoc pro Hamzovu léčebnu, zejména pro její pacienty, velmi přínosná. Snažíme se vytvářet optimální zázemí pro chod spolku hledáním vhodných partnerů a v neposlední řadě také zdroje financí, abychom mohli realizovat naše záměry ve větším rozsahu. Mírně jsme rozšířili i členskou základnu.

Kvetoucí léčebna

Z dotace ve výši 16 000 Kč byl realizován nákup rostlin

Účelem poskytnuté dotace bylo podpořit nově vznikající projekt Kvetoucí léčebna. V rámci tohoto projektu jsme se chtěli spolu s vedením Hamzovy léčebny podílet v pomoci při zkvalitňování pobytu hospitalizovaných pacientů. Z předešlých let vnímáme ze strany pacientů velmi pozitivní vztah k „zahradničení“, zejména pokud je provozováno s ohledem na jejich zdravotní možnosti. Jimi vytvořené barevné prostředí je nesmírně těší, mnozí z nich se do péče o rostliny spontánně zapojí, a tak je o rostliny stále velmi dobře pečováno. Květiny na balkónech, v oknech i terasách dělají radost nejen těm, kteří je pěstují, ale i kolemjdoucím. Není nad to, když se můžeme projít parkem a obdivovat krásu barevných květů v kontrastu neuvěřitelného množství různých odstínů zeleně stromů arboreta. Městem podpořený projekt byl určen i širokému spektru všech věkových skupin občanů Luže, včetně volnočasových aktivit pro naše pacienty a všechny skupiny osob hendikepovaných.

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace města Luže

Z předešlých let vnímáme ze strany pacientů velmi pozitivní vztah k „zahradničení“, zejména pokud je provozováno s ohledem na jejich zdravotní možnosti. Jimi vytvořené barevné prostředí je nesmírně těší, mnozí z nich se do péče o rostliny spontánně zapojí, a tak je o rostliny stále velmi dobře pečováno. Květiny na balkónech, v oknech i terasách dělají radost nejen těm, kteří je pěstují, ale i kolemjdoucím. Není nad to, když se můžeme projít parkem a obdivovat krásu barevných květů v kontrastu neuvěřitelného množství různých odstínů zeleně stromů arboreta.

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Bylo vysazeno

116 ks převislých pelargónií

113 ks páskatých pelargónií

110 ks molice

67 ks netýkavky „Novoguinejských hybridů“

4 ks sporýše zahradního

27 ks dvouzubce ločidlolistého

11 ks bakopy drobnolisté

10 ks nízkých aksamitníků rozkladitých

4 ks vrbiny penízkové

4 ks lobelky drobné

506 ks rostlin

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace města Luže

Kvetoucí léčebna jako součást naučné stezky

Hamzův park
a arboretum
LUŽE-KOŠUMBERK

pelargónie štítovitá , „břečťanolistá“ *Pelargonium pelatum*

pelargónie páskatá *Pelargonium zonale*

Pelargonie je rod jednoletých nebo vytrvalých rostlin, bylin, polokeřů nebo keřů zahrnujících asi 240–300 druhů z čeledi kakostovité (*Geraniaceae*) a lze je nalézt většinou v tropických a subtropických oblastech, především v jižní Africe. První pěstovaný druh pelargonie bylo *Pelargonium triste*, původem z jižní Afriky. Byla zřejmě určena pro botanickou zahradu v Leidenu a přivezena lodí v roce 1600. V roce 1631, anglický zahradník, John Tradescant, koupil semena od René Morina v Paříži a přivezl rostlinu do Anglie.

Název *Pelargonium* použil Johannes Burman v roce 1738, z řečtiny pelargós = čáp, protože část květiny vypadá jako čapí zobák. Odrůdy pelargoníí bývaly velmi často pěstovány za okny vesnických domků, byly téměř nezbytnou ozdobou. Méně často jsou pelargonie pěstovány na záhonech jako výrazný doplněk letničkových výsadeb; lidově bývají označovány jako muškáty, což je patrně původní označení pelargoníí s vonnými listy z okruhu *Pelargonium odoratissimum*.

molice (moud) *Plectranthus*

je rod teplomilných bylin z čeledi hluchavkovité. Vyskytuje se v subsaharské Africe, na Madagaskaru, v jižní Asii a na ostrovech Pacifiku. Charakteristickými znaky jsou výška až okolo jednoho metru, lodyha s čtvercovým průřezem, výrazně vonné oválné zoubkované listy a bílá, bleděmodrá nebo nafialovělá barva květů. Rozeznává se až tři sta padesát druhů. Je okrasná svým bujným růstem, vytváří až dvoumetrové výhony za sezónu. Květy jsou nevýrazné. Pro svoji typickou vůni má schopnost odpuzovat moly nebo komáry.

Místo původu: Evropa

Místo původu: Severní Amerika

Místo původu: Asie

Místo původu: Afrika

Místo původu: Austrálie

Místo původu: zahradní kříženec

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace města Luže

Kvetoucí léčebna jako součást programů pro základní školy a veřejnost

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace města Luže

Kvetoucí léčebna jako součást programů Hamzova roku 2018

VZPOMÍNKOVÁ MŠE
k oslavě 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

mše bude na závěr **Setkání dne 21. června**

Konferenční sál HL
Setkání bude spojeno s připomenutím Dne květů
14.00 - 14.45 Individuální prohlídka výstavy ke Dni květů
v projektu Kvetoucí léčebna

14.45 Vzpomínka na zakladatele Hamzovy léčebny
MUDr. Václav Volejník, CSc.
15.00 - 16.00 Mgr. Veronika Cínková, NPÚ Pardubice
Chrám nanebevzetí Panny Marie na Chlumku v Luži

Poutní kostel na Chlumku
16.30 Varhanní koncert
16.45 Mše k oslavě osobnosti prof. Dr. Františka Hamzy

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Arboretum jako součást UBZ ČR

Akce v parku a arboretu

Zvýšení hodnot parku a arboreta

Hamzovo arboretum jako součást Unie botanických zahrad ČR je povinno naplňovat úkoly nejen pěstební a ekologické, ale zároveň též zajišťovat výchovu nás všech ve vztahu k přírodě, zajišťovat alespoň naše zásadní znalosti o především stromech a keřích, které v parku Hamzova arboreta jsou. Hlavní způsob této činnosti se odrazí na patnácti nově koncipovaných informačních tabulích a desítkách malých tabulek, které budou umístěny u dřevin vybraných lokalit a kde jsou přehledně předávány informace.

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Spolupráce při významných akcích Hamzova roku 2018

23. - 24. srpna Botanické družení

dvoudenní pobyt členů Unie botanických zahrad ČR

HAMZŮV ROK 2018

150. VÝROČÍ NAROZENÍ
prof. Dr. FRANTIŠKA HAMZY

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Výstava Kdo byl Hamza jako zdroj poznání pro příměstské tábory

DÍLO ZAKLADATELE HL a Hamzova léčebna v historii

O životě a díle prof. Dr. Františka Hamzy

Foyer pavilónů FAB

otevřeno denně od 8.00 do 17.00 hodin

prof. Dr. František Hamza, 150 let od narození

Z rozpočtových prostředků Pardubického kraje nám byla poskytnuta účelová neinvestiční dotace ve výši 20 000 Kč, tj. 70% celkových nákladů + 8 500, tj. 30% spoluúčast) na realizaci projektu č. 48: Hamzovo arboretum - učí umění vnímat. Charakteristika projektu: Hlavním cílem je pomoc při aktivizaci pacientů nejen v pohybové části jejich léčby, ale i v gnostických funkcích, a to ve zvýšení zájmu o přírodu kolem nich. Snahou je umožnit i pacientům, kteří se do parku pro svůj hendikep vůbec nedostanou, aby přesto mohli být v kontaktu s ním a s přírodou. Dosaženo toho bude realizací řady aktivit, které přispívají k obohacení dění v Hamzově parku a arboretu.

HAMZŮV ROK 2018

150. VÝROČÍ NAROZENÍ
prof. Dr. FRANTIŠKA HAMZY

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Výstava Kdo byl Hamza jako zdroj poznání pro základní školy

HAMZŮV ROK 2018
při příležitosti 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

Slosovateľná doplnková z cyklu Kdo byl MUDr. František Hamza

DÍLO ZAKLADATELE HL a Hamzova léčena v historii

O životě a díle prof. Dr. Františka Hamzy

Prayer psaníček: PAB
otiskeno dle nářadí 9.000 Kč 17.000 Kč

HAMZŮV ROK 2018
při příležitosti 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

Slosovateľná doplnková z cyklu Kdo byl MUDr. František Hamza

Hamzova léčena v historii

O životě a díle prof. Dr. Františka Hamzy

Prayer psaníček: PAB
otiskeno dle nářadí 9.000 Kč 17.000 Kč

HAMZŮV ROK 2018
při příležitosti 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

Slosovateľná doplnková z cyklu Kdo byl MUDr. František Hamza

Hamzova léčena v historii

O životě a díle prof. Dr. Františka Hamzy

Prayer psaníček: PAB
otiskeno dle nářadí 9.000 Kč 17.000 Kč

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Kdo byl MUDr. František Hamza

TAJENKA (doplněk)

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Kdo byl MUDr. František Hamza

TAJENKA (doplněk)

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Kdo byl MUDr. František Hamza

TAJENKA (doplněk)

HAMZŮV ROK 2018
při příležitosti 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

Hra karta č. 1

Prayer psaníček: PAB
otiskeno dle nářadí 9.000 Kč 17.000 Kč

HAMZŮV ROK 2018
při příležitosti 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

Hra karta č. 2

Prayer psaníček: PAB
otiskeno dle nářadí 9.000 Kč 17.000 Kč

HAMZŮV ROK 2018
při příležitosti 150. výročí narození prof. Dr. Františka Hamzy

Hra karta č. 5

Prayer psaníček: PAB
otiskeno dle nářadí 9.000 Kč 17.000 Kč

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Výstava Kdo byl Hamza jako zdroj poznání pro základní školy

HAMZŮV ROK 2018

150. VÝROČÍ NAROZENÍ
prof. Dr. FRANTIŠKA HAMZY

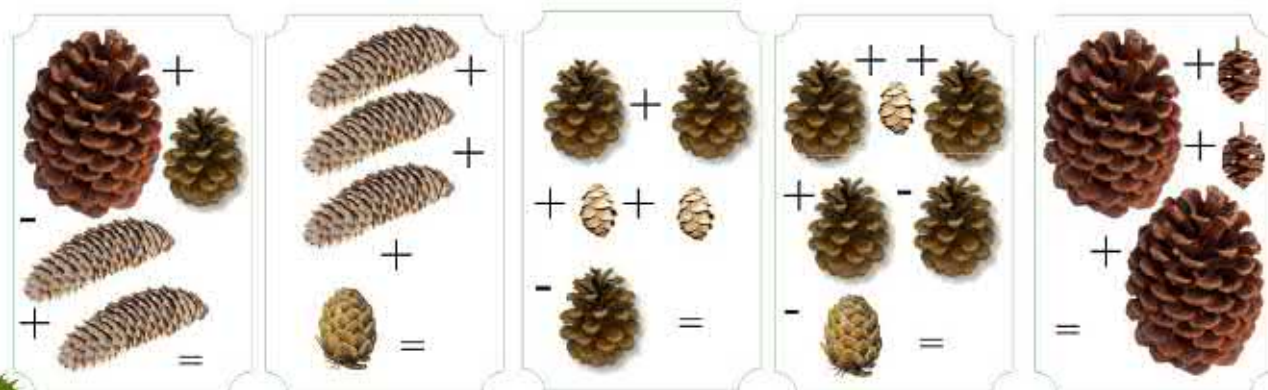
Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Hamzovo arboretum učí umění vnímat

Podpora projektu místně zakotveného učení při výuce základních škol

Vyzkoušejte si
jak se Kaštánek učí matematiku

Součástí jsou vybrané druhy šišek s popisy

 Kaštánkovy počty
Den pro školu z Řepníků

název plodu, který tě zaujal	šikování soubor šišek =
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Pexeso

Doplňovačka

Šikování

 Hamzův park
a arboretum
LUŽE-KOŠUMBERK

 UNIE
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Ministerstvo zemědělství

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Hamzovo arboretum učí umění vnímat

Podpora projektu místně zakotveného učení při výuce základních škol

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Hamzovo arboretum učí umění vnímat

Podpora projektu místně zakotveného učení při výuce základních škol

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Hamzovo arboretum učí umění vnímat

Podpora projektu místně zakotveného učení při výuce základních škol

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

HAMZŮV ROK 2018
150. VÝROČÍ NAROZENÍ
prof. Dr. FRANTIŠKA HAMZY

KDO BYL MUDr. HAMZA

Projděte si výstavu, nainstalovanou ve foyer FAB nebo venkovní expozici u pavilónu M a doplňte správné odpovědi do hracích karet. Výslednou tajenku z doplněné tabulky dopište do okénka Slosovacího lístku a vložte do schránky, umístěné na panelu při vstupu do pavilónu F.

šiškoptáček	šiškopočty	poznávání dřevin
květinka	podpis _____	

Hamzův park
a arboretum
LUŽE-KOŠUMBERK

Člen UNIE
Evropské federace arboret
Člen UNIE

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Hamzovo arboretum učí umění vnímat

Podpora projektu místně zakotveného učení při výuce základních škol

Kaštánková zahrádka

Výtvarná výchova

Šiškopočty součet šišek =	název plodu, který Tě zaujal
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Vozík Rostlinkář pro využití v dílnách zahradní terapie

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Vozík Rostlinkář pro využití v zahradní terapii

Květinové oázy s naučným zaměřením

Z rozpočtových prostředků Pardubického kraje nám byla poskytnuta účelová neinvestiční dotace ve výši 25 000, tj. 70% celkových nákladů) + 11 000, tj. 30% spoluúčast na realizaci projektu č. 93: **Květinové oázy s naučným zaměřením**

Hamzovo arboretum je cennou sbírkou cizokrajných dřevin, kterou neustále doplňujeme, dosazujeme a obohacujeme. Pro své hodnoty byl Hamzův park a arboretum přijat v lednu 2016 do Unie botanických zahrad ČR. Uvážlivé rozptýlení sbírky rododendronů po celém areálu parku tak, aby byly jakým si atraktivním spojujícím prvkem; na stejném principu jsou založeny sbírky rododendronů v Průhonicích a ve Štíříně. Navázáno bude výsadbou sbírky hortenzií a pivoňek. Rozvíjena bude také kolekce vřesovištních rostlin. Všechny výsadby budou doplněny nenáročnými kaprad'orosty. V příhodných místech budou prostory u vybraných pavilónů doplňovány koryty z nutně poražených stromů.

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Květinové oázy s naučným zaměřením

Z dotace bylo pro výsadbu květinových
a barevných oáz zakoupeno:

483 ks dřevin – stromů, keřů, bylin,

které obohatí hodnotu Hamzova parku a arboreta o **88 nových taxonů**, čímž je
splněno jedno ze dvou nesplněných kritérií UBZ ČR a Hamzovo arboretum se
tak může pokusit o akreditaci 3. stupně v ArbNet.

(Společnost ArbNet vytvořila svůj akreditační program Arboretum pro vytvoření a sdílení široce uznávaného souboru průmyslových standardů za účelem sjednocení arboretum.)

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Zahájena plánovaná rekonstrukce vřesoviště

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

Dotace Pardubického kraje

Zahájeny přípravy pro nově plánovanou expozici Barevný svět listů

Spolek přátel
Hamzova parku
a arboreta
LUŽE-KOŠUMBERK

od 12. července v Centru historie

Vyrobte si pamětní nebo dárkovou „placku“. Materiál pro výrobu je zpoplatněn částkou 20 Kč/ks.

Spolek přátel
**Hamzova parku
a arboreta**
LUŽE-KOŠUMBERK

